

Geachte voorzitter,

PM Inleiding tekst nav opzet.

In deze brief zullen wij ingaan op de volgende onderwerpen:

1. De achtergrond
 - 1.1 fraudeaanpak belastingdienst
 - 1.2 waarom een applicatie als FSV
 - 1.3 Contra- informatie
 - 1.4 Proces van signaal tot en met onderzoek
2. FSV
 - 2.1 Hoe is FSV tot stand gekomen
 - 2.2 welke informatie staat er in FSV
 - 2.3 externe overheidsorganisaties
 - 2.4 wie gebruikten FSV
 - 2.5 hoeveel (rechts) personen staan er in FSV
3. Specifieke rol FSV bij Toeslagen
4. FSV in relatie tot de AVG (inclusief de GEB) en andere rechten burgers en bedrijven
 - 4.1 FSV voldoet niet aan de AVG
 - 4.2 totstandkoming GEB en tijdlijn
 - 4.3 informatievoorziening bewindspersonen
 - 4.4 betrekken en AP
 - 4.5 openbaar maken GEB
 - 4.6 overige rechten burgers en bedrijven
 - 4.6.1 inzagerecht
 - 4.6.2 FSV corrigeren of gegevens laten verwijderen
 - 4.6.3. recht van bezwaar
 - 4.6.4 compensatie
5. Wat gaan we doen
 - 5.1 FSV laten voldoen aan de AVG
 - 5.2 zijn de andere verwerkingen en applicaties wel conform de AVG?
 - 5.3 versterking positie
 - 5.4 trajecten verbetering fraudeaanpak
 - 5.4.1 opvolging fraudesignalen
 - 5.4.2 fraudemeldpunten
 - 5.4.3. specifieke trajecten binnen directies
6. Extern toezicht BD
7. Afsluiting en conclusie

Uw Kamer heeft tevens een aantal schriftelijke vragen gesteld over FSV. Dit zijn de vragen van het lid Leijten (SP) over 'de Fraude Signalering Voorziening (FSV)', de vragen van het lid Omtzigt (CDA) over 'de Fraude Signalering Voorziening' (FSV) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)' en de vragen van het lid Azarkan (DENK) over 'het bestaan van een geheime zwarte lijst van vermeende fraudeurs die veel mensen gedupeerd heeft'.¹ Zoals toegezegd zijn de antwoorden op deze vragen bij deze brief gevoegd zie hiervoor bijlagen PM.² Verder ontvangt u het antwoord op de vragen die over FSV zijn gesteld naar aanleiding van 'berichtgeving van Follow The Money over de toeslagenaffaire'.³

¹ 2020Z04218, 2020Z04221 en 2020Z04222

² TK 2019-2020, 31066, nr. 614

³ 2020Z05014/2020D10405

1. Achtergrond

1.1 Fraudeaanpak Belastingdienst

De uitvoerings- en toezichtstrategie van de Belastingdienst is gericht op het voorkomen van fouten aan de voorkant. De Belastingdienst wil het gedrag van burgers en bedrijven zodanig beïnvloeden dat zij zoveel mogelijk uit zichzelf de regels naleven. Het streven naar naleving en het betalen van belasting door goedwillende burgers en bedrijven wordt echter ondermijnd door diegenen die bewust de regels niet naleven. Het is daarom belangrijk dat de Belastingdienst ook aandacht besteedt aan deze (kleine) groep en dat we optreden als we een vermoeden van fraude hebben. Van een overheidsorganisatie mag worden verwacht dat hij een fraudeaanpak heeft ingericht om misbruik met publieke middelen te voorkomen en aan te pakken. Fraudebestrijding is als onderdeel van onze uitvoerings- en toezichtstrategie een van de kerntaken van de Belastingdienst. Daarbij is het uiteraard van belang dat de reactie van de Belastingdienst passend is, de fraudebestrijding dient dus op een zorgvuldige manier te worden uitgevoerd. Verder vragen verschillende groepen belastingplichtigen en toeslaggerechtigden, zoals burgers en bedrijven, om een verschillende aanpak. Bij de aanpak van fraude is het van belang dat signalen van mogelijke fraude kunnen worden geregistreerd.

1.2 Waarom een applicatie als FSV

Fraudebestrijding start met een signaal van mogelijke fraude. Deze signalen over mogelijke fraude kunnen intern uit onderzoeken van de Belastingdienst (reguliere controles) naar voren komen. Ook krijgt de Belastingdienst signalen van buitenaf, bijvoorbeeld via burgers of andere overheidsorganisaties. Niet elk fraudesignaal leidt tot onderzoek naar fraude. Beschikbare inzet en ernst van signaal bepalen of een signaal opgepakt wordt.

Voorbeeld

PM wat voor soort signalen burgers en andere overheidsorganisaties

Deze signalen worden handmatig door beoordelaars ingevoerd. Het is daarom van belang voor de Belastingdienst om deze signalen in het kader van de uitvoering van zijn wettelijk taak vast te leggen. Signalen over (mogelijke) fraude moeten uiteraard wel zorgvuldig worden vastgelegd en onderzocht. Voor het registreren van signalen over (mogelijke) fraude maakte de Belastingdienst gebruik van FSV. FSV is een applicatie om deze signalen in te registreren. De signalen uit deze applicatie worden gebruikt bij het beoordelen van aangiften of het toekennen van toeslagen.

Dat er informatie over iemand in FSV staat wil overigens nog niet zeggen dat iemand fraude heeft gepleegd. Wel kan een registratie van een signaal van mogelijke fraude in FSV een nader onderzoek tot gevolg hebben. Belangrijk is dat conclusies pas worden getrokken na dat onderzoek. Wij zullen hieronder nader ingaan op wat er in FSV wordt geregistreerd, welke soorten informatie dit kunnen zijn en wat er in verschillende gevallen met deze informatie door de Belastingdienst wordt gedaan.

1.3 Contra-informatie

De Belastingdienst maakt aan de hand van de uitvoerings- en toezichtstrategie voortdurend keuzes over waar de beschikbare capaciteit op wordt ingezet. Om dat zo goed mogelijk te doen, wordt de beschikbare capaciteit ingezet op de aangiften met het grootste financiële en/of fiscale belang en de hoogste risico's op niet naleving (het zogenoemde risicogerichte toezicht). Daarbij maakt de Belastingdienst gebruik van contra-informatie. Voorbeelden zijn renseignementen, tips en kliks van andere overheidsorganisaties, Meld misdaad anoniem of burgers. De Belastingdienst kan deze contra-informatie naast de aangifte leggen, om het met elkaar te vergelijken. FSV is een applicatie die gebruikt kan worden om contra-informatie uit te halen.

De toegevoegde waarde van deze informatie verschilt in de praktijk. Soms is de informatie heel concreet, in andere gevallen vaag. Dat wil echter niet zeggen dat de informatie onbruikbaar is. Soms komt er vanuit verschillende bronnen informatie bij elkaar waardoor de gezamenlijke informatie onderzoekwaardig wordt. Het is belangrijk te benadrukken dat er altijd (individueel) aanvullend onderzoek gedaan voordat de Belastingdienst een fiscaal standpunt inneemt of een oordeel geeft over een aanvraag voor een toeslag en er gevolgen aan verbindt voor de betreffende belastingplichtige dan wel toeslaggerechtigde.

Met opmerkingen

Business. Vraag

Stas: is dit het enige systeem? Hoe belangrijk is dit in het hele plaatje, hoe groot is de schakel of zijn er alternatieven? Iig toeslagen heeft volgens de stas meer systemen.

Met opmerkingen

Business. vraag

Stas: wordt 100% van deze informatie onderzocht?

Voorbeeld

Iemand meldt dat zijn buurman in een veel te dure auto rijdt, terwijl hij een uitkering krijgt en een andere tipgever vermoedt dat dezelfde man zwart bijkust in een bepaald bedrijf. Dit kan aanleiding zijn voor de Belastingdienst om een onderzoek te starten maar er kan ook uit het dossier duidelijk worden dat de betrokken buurman al zijn inkomsten aangeeft of bijvoorbeeld een erfenis heeft gekregen.

PM onderneming voorbeeld

Met opmerkingen Business: Stas wil ook graag een voorbeeld van een onderneming. Graag opnemen

1.4 proces van signaal tot en met onderzoek

PM specifieke aanpak van directies

PM beschrijving proces van begin tot eind, van binnenkomen signaal tm onderzoek

Met opmerkingen Business: graag beschrijving dat er verschillen zijn tussen directies en voorbeelden.

Met opmerkingen Business: Staat uit

2. FSV

2.1 Hoe is FSV tot stand gekomen

Wij zijn hiervoor ingegaan op het belang van het registreren van signalen van mogelijke fraude. Voordat de Belastingdienst beschikte over een registratiesysteem voor mogelijke fraudesignalen werden fraudesignalen lokaal bijgehouden in Excelsheets. De Belastingdienst heeft de Excelsheets zelf doorontwikkeld tot een overzicht voor Persoonsgericht en Intensief Toezicht (het zogenoemde PIT-dagboek). PIT bevatte een overzicht van de diverse werkstromen die toen binnen de bijzondere aanpak van fraude en externe overheidssamenwerking aan de orde waren. Tussen 2001 en 2005 was er veel aandacht voor Belastingdienst brede systeemfraude. Voor een gerichte aanpak ontstond de behoefte om een applicatie te ontwikkelen om alle signalen omtrent mogelijke systeemfraude (het laten uitbetalen van bedragen gebaseerd op onjuiste gegevens) in beeld te krijgen. Omdat men op een lokaal kantoor van de Belastingdienst beschikte over PIT dagboek, is dit in 2009 vanuit praktische overwegingen Belastingdienst-breed beschikbaar gesteld. FSV is ontstaan vanuit de wens om signalen omtrent mogelijke fraude gestructureerd vast te leggen en hiermee het gebruik van excel spreadsheets weggenomen juist als beheersmaatregel om zicht te hebben welke signalen er zijn, wie toegang heeft.

Als bijlage is een tijdlijn toegevoegd waarbij ook wordt ingegaan op het ontstaan van FSV.

Met opmerkingen Business: klopt dit?

2.2 Welke informatie staat er in FSV

FSV bevat informatie zoals tips en kliks (risicosignalen), antecedenten en andere signalen. Als bijlage PM hebben we screenshots toegevoegd van de informatie die in FSV kan worden opgenomen. Hieruit blijkt dat het naast NAW gegevens bijvoorbeeld gaat om fiscale gegevens, eventueel opgelegde boetes en gegevens van relaties (zoals partner en fiscaal dienstverlener). Daarnaast was het mogelijk om in een open veld aantekeningen te maken. Het systeem kende twee mogelijkheden om een exportfunctie te gebruiken. Het maken van afdrucken van schermen en de volledige export van gegevens in FSV voor één of meerdere burgers/bedrijven.

PM nadere info mbt exportfunctie.

Met opmerkingen Stas wil de screenshots niet verstrekken omdat het te weinig zegt. Voorbeelden in de Business opgevraagd. Nog bespreken met stas nav de voorbeelden.

2.3 Externe overheidsorganisaties

De informatie uit FSV werd ook gebruikt op grond van wettelijke verplichtingen om gegevens te delen en in samenwerkingsverbanden waar de Belastingdienst deel vanuit maakt. Informatieverzoeken van andere overheidsinstanties worden ook geregistreerd in FSV. Dat zijn diverse overheidslichamen, waarbij er een wettelijke verankering (vaak verplichting) is voor het verstrekken van informatie. Dat loopt uiteen van gemeenten (bijv. o.g.v. art. 64 Participatiewet) tot UWV (bijv. o.g.v. art. 54 SUWI). Verzoeken om informatie van andere organisaties werd ook in FSV vastgelegd. Dit werd niet als signaal vastgelegd, hiervoor was een aparte rubriek in FSV. Om een informatie verzoek te verrijken tot signaal is er eerst een nadere toezicht actie nodig. De enkele uitvraag van gegevens is dus geen signaal voor potentiële fraude. In FSV was wel zichtbaar dat er een informatieverzoek was gedaan.

Met opmerkingen Business: graag aangeven wat.

Voorbeeld
PM met RIEC en belang OM

2.4 Wie gebruikten FSV

De applicatie FSV werd gebruikt door verschillende soorten functionarissen uit verschillende directies binnen de Belastingdienst. Een Belastingdienstmedewerker is nooit geautoriseerd voor FSV in zijn geheel maar voor één of meer specifieke taken binnen FSV, bijvoorbeeld "behandelaar" of "raadpleger". Zo kun je bijvoorbeeld de taak "behandelaar" hebben inclusief 'schrijfrechten' om bijvoorbeeld binnengekomen signalen te registreren of de taak "raadpleger" waarbij je alleen de informatie kunt inzien. FSV werd gebruikt in de processen van meerdere directies, bijvoorbeeld zowel bij de directie Toeslagen als de directie MKB. Binnen de directies maakten vooral medewerkers van toezichts- en fraudeteams gebruik van FSV. Omdat FSV gebruikt wordt in meerdere organisatieonderdelen en medewerkers in bepaalde functies automatisch werden geautoriseerd ontstond het aantal van 5000 autorisaties.

2.5 Hoeveel (rechts-)personen staan er in FSV

Bij het weergeven van het aantal belastingplichtigen in FSV moet een onderscheid gemaakt worden tussen het aantal voor én na een schoning van gegevens op 27 februari 2020. Een van de maatregelen uit de GEB van januari 2019 was namelijk dat oude gegevens uit FSV moesten worden geschoond. Op 27 februari 2020 heeft er een schoning plaats gevonden omdat een deel van de gegevens in FSV op grond van de AVG moest worden vernietigd. Voor de schoning heeft de Belastingdienst een back-up veiliggesteld en in een beveiligde omgeving opgeslagen. Hierdoor kan inzicht worden verkregen in de situatie van voor de schoning en kan dit geraadpleegd worden voor verantwoording, audits en onderzoek. Deze gegevens mogen vanwege de schoning niet meer worden gebruikt voor de beoordeling van aangiften of aanvragen van toeslagen. De signalen uit FSV kunnen betrekking hebben op zowel natuurlijke personen als rechtspersonen. Onderstaand overzicht geeft de aantallen natuurlijke personen en rechtspersonen in FSV voor en na de uitgevoerde schoning op 27 februari 2020.

	Personen	Rechts- personen	Onbekend	Totaal
Vóór schoning	244.273	85.350	6	329.629
Na schoning	133.508	52.542	5	186.055

Onbekend: niet bestaande identificatie.

3. Specifieke rol FSV bij Toeslagen

PM

- Welke samenloop was er tussen het gebruik van FSV en de CAF zaken?
- Op welke manieren kunnen ouders zich door Toeslagen als fraudeur behandeld hebbengevoeld?
- Hoe gaan we hiermee om in het kader van herstel?

4. FSV en relatie tot de AVG (inclusief de GEB) en andere rechten burgers en bedrijven

4.1 FSV voldoet niet aan de AVG

Brief mei 2019. Waar voldoen we wel en waar nog niet? PM

De Belastingdienst werkt hard aan het duurzaam voldoen aan de AVG en blijft dat doen. Naleving van de AVG is immers geen statisch gegeven, maar een proces dat voortdurend aandacht vergt. De genomen maatregelen en de gestelde kaders moeten worden onderhouden. De Belastingdienst blijft dus doorlopend werken aan maatregelen en kaders. Wij vinden het belangrijk om te benadrukken dat incidenten niet zijn uit te sluiten, in de veelheid van (veranderende) processen en complexiteit van de organisatie. De Belastingdienst streeft ernaar deze situaties conform de normen van de AVG af te handelen.

Met opmerkingen MKB: graag een voorbeeld opnemen

Met opmerkingen IVenD: check, klopt dit nou. Zie ook opmerking Toeslagen bij antwoorden vragen

Met opmerkingen GKT: check dit aantal, klopt dit zo of kunnen we een exact aantal noemen?

Met opmerkingen check

Met opmerkingen IVenD/GKT: wat is er nou precies geschoond en waarom. Moet hier worden opgenomen.

Met opmerkingen IVenD: check, klopt deze argumentatie.

Met opmerkingen Staat uit via antwoorden vragen.

4.2 Totstandkoming GEB en tijdlijn

In augustus 2018 is binnen de Belastingdienst de opdracht gegeven om een GEB op te stellen over FSV. De concept-GEB is vastgesteld in januari 2019. De GEB is uitgevoerd op de applicatie en niet op de verwerkingen in het kader van de verschillende toezichtprocessen waarbij FSV één van de te gebruiken applicaties is. De rechtmatigheid van de verwerkingen in de toezichtprocessen is getoetst bij het implementatietraject voor de AVG in 2018. Bij de uitvoering van de GEB is gekozen voor een beperkte reikwijdte: alleen de applicatie en niet individuele verwerkingen uit het toezichtproces.

De Belastingdienst heeft, volgend op de concept-GEB van januari 2019 en naar aanleiding van aanvullend onderzoek op de exportfunctionaliteit in mei 2019 maatregelen genomen om de risico's van het gebruik van FSV te beperken. Zo is het aantal autorisaties teruggebracht van ruim 5000 naar ongeveer 1000. Ook is de procedure voor het verkrijgen van een autorisatie aangescherpt. Alleen medewerkers die de applicatie frequent nodig hebben krijgen een autorisatie. De autorisatie voor de exportfunctie van de applicatie is beperkt. Ook zijn de gegevens in februari 2020 conform de geldende selectielijst geschoond.

Met deze maatregelen ging de Belastingdienst er medio 2019 vanuit dat er afdoende maatregelen waren genomen. Uit de in november 2019 nader uitgevoerde GEB bleek echter dat er nog aanvullende maatregelen nodig waren omdat de getroffen maatregelen het restrisico niet voldoende hebben weggenomen. Hierna is door de Belastingdienst eerst zelf nogmaals geïnventariseerd wat met de aanbevelingen uit de GEB is gedaan. Uiteindelijk is besloten de applicatie FSV uit te zetten en nader onderzoek te doen. Zoals wij hebben aangegeven had dit eerder moeten gebeuren en niet pas in februari 2020. De conclusie uit de GEB van januari 2019 had aanleiding moeten zijn om de [] van de Belastingdienst en de [] te betrekken. Dit is niet gebeurd. Deze personen hebben pas op 20 februari 2020 kennisgenomen van de uitkomst van de GEB van november 2019. PM nog toevoegen waarom dit zo lang heeft geduurd en waarom beperkte maatregelen.

PM wat nu met fraudesignalen doen.

Uw Kamer heeft gevraagd om nauwkeurig in kaart te brengen hoe de GEB tot stand is gekomen. In bijlage PM is een tijdlijn opgenomen die inzicht geeft in het proces van de GEB.

4.3 Informatievoorziening bewindspersonen

Wij zijn geïnformeerd naar aanleiding van op 10 februari 2020 gestelde persvragen. Ook onze ambtsvoorgangers zijn niet eerder geïnformeerd over de GEB. Op 18 februari hebben wij beiden de conceptantwoorden naar aanleiding van die persvragen ontvangen voor akkoord.

PM waarom bewindspersonen niet eerder geïnformeerd??

PM definitieve beeld informeren bewindspersonen.

PM bewindspersonen niet eerder geïnformeerd. PM hoefde ook wel niet?

PM oordeel hierover

4.4 Betrekken [] en AP

Wij willen ook nog specifiek ingaan op het betrekken van de [] en de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Zoals wij hebben aangegeven is de [] pas in februari 2020 geïnformeerd. De conclusie uit de GEB van januari 2019 had echter aanleiding moeten zijn om de [] van de Belastingdienst en de [] te betrekken. De [] had als interne toezichthouder van het ministerie van Financiën kunnen adviseren over de bij het uitvoeren van de GEB gedefinieerde risico's en voorgestelde maatregelen. De [] zou de verwerkingsverantwoordelijke hebben kunnen adviseren over eventuele (rest)risico's en over het in verband daarmee raadplegen van de AP. Ten aanzien van de AP is van belang dat de AP enkel om advies hoeft te worden gevraagd als er sprake is van een hoog risico dat niet met passende maatregelen is weg te nemen. Tot nu toe is het de Belastingdienst gelukt om maatregelen te treffen om risico's te beperken, dit was ook bij FSV het geval. De AP had dus niet geïnformeerd hoeven worden, maar de [] had om advies moeten worden gevraagd. Overigens is besloten in dit

Met opmerkingen [] MKB: vraag stas: is er eerder onderzoek gedaan?

Met opmerkingen [] GKT: is tekst uit de GEB, klopt dit?

Met opmerkingen [] GKT: staat in de GEB open op Q4 2019. Is dit gedaan en zo ja met hoeveel?

Met opmerkingen [] Tekst aanpassen nav nieuwe inleiding. Omdat de GEB niet goed was.....

Met opmerkingen [] Conform antwoord vraag.

geval de AP alsnog te informeren. Naar aanleiding van de aandacht vanuit de media en uw Kamer heeft de Belastingdienst op 2 maart 2020 de AP geïnformeerd over FSV. Inmiddels heeft de AP aangegeven dat er een onderzoek is gestart. Onbekend is wanneer dit onderzoek wordt opgeleverd. Wij zullen u informeren over de uitkomsten van dit onderzoek.

Met opmerkingen : IVenD: vraag stas
waneneer? Kunnen jullie dit checken.

4.5 Openbaar maken GEB

Uw Kamer heeft gevraagd naar het verschil in openbaarmaking van de GEB op grond van de Wob en aan uw Kamer met de brief van 2 maart jl⁴. Het beleid van Financiën is dat persoonlijke beleidsopvattingen niet openbaar worden gemaakt wanneer die zijn opgenomen in een document waarop een Wob-verzoek betrekking heeft. Bij de eerste juridische beoordeling over het verstrekken van de GEB aan de media is geoordeeld dat de desbetreffende passage viel onder de uitzonderingsgrond persoonlijke beleidsopvatting in de Wob. Bij verstrekking aan de Tweede Kamer heeft door ons een herbeoordeling van deze passage plaats gevonden en hebben wij besloten om de GEB te verstrekken inclusief deze passage.

4.6 overige rechten burgers en bedrijven

Iemand die wil weten of hij geregistreerd staat in FSV heeft verschillende mogelijkheden om informatie te vragen en zijn rechten uit te oefenen. Natuurlijke personen kunnen de rechten uit de AVG inroepen. Daarnaast kunnen natuurlijke personen en rechtspersonen de mogelijkheden van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) gebruiken.

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) geeft regels voor het omgaan met persoonsgegevens. Persoonsgegevens is alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon; bijvoorbeeld naam, geboortedatum of identificatienummer. Een natuurlijke persoon (een betrokkene) kan in dit verband zowel een toeslaggerechtigde, als een belastingplichtige zijn. Het gebruiken, vastleggen of doorsturen van persoonsgegevens van een betrokkene is het verwerken van persoonsgegevens.

De AVG geeft een natuurlijke persoon verschillende rechten. In de eerste plaats kan een betrokkene, om erachter te komen of persoonsgegevens over hem verwerkt worden, gebruik maken van zijn inzage-recht. Ook kan hij een verzoek om rectificatie indienen of gebruik maken van zijn recht van bezwaar, eventueel gecombineerd met een verzoek om beperking van de verwerking.

Als een overheidsinstantie zoals de Belastingdienst beslist op een dergelijk verzoek, dan geldt de beslissing als een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Daarmee staan de gangbare rechtsmiddelen uit de Awb open tegen het besluit.

De AVG geeft een betrokkene ook de mogelijkheid zich wenden tot de Autoriteit persoonsgegevens (AP) met een verzoek om te bemiddelen of te adviseren in een geschil met de verwerkingsverantwoordelijke over de uitoefening van zijn rechten.

4.6.1 Inzagerecht

De AVG geeft een natuurlijke persoon (betrokkene) een recht op inzage om erachter te komen of zijn persoonsgegevens verwerkt worden. Het inzage-recht gaat over de verwerking van persoonsgegevens. De reactie op een inzageverzoek kan bestaan uit een beknopt, begrijpelijk en gemakkelijk toegankelijk overzicht met persoonsgegevens. Het inzage-recht geeft in beginsel geen recht op het verkrijgen van documenten, een kopie van een dossier of dossierstukken.

Het inzage-recht van de AVG moet onderscheiden worden van wat in het maatschappelijk verkeer wordt aangeduid met 'inzage'. Zo wordt vanaf eind 2019 door Belastingdienst/Toeslagen inzage gegeven aan ouders in CAF-zaken, waarbij feitelijk kopieën van dossiers of dossierstukken worden verstrekt. Ook moet het inzage-recht van de AVG onderscheiden worden van 'op de zaak betrekking hebbende stukken' uit artikel 7:4 van de Awb, waarbij het gaat om het verstrekken van een kopie van dossierstukken in een lopende procedure.

⁴ PM

De Belastingdienst behandelt verzoeken om inzage conform de vereisten van de AVG. Indien aan het verzoek kan worden voldaan, dan ontvangt de betrokkene een overzicht met de persoonsgegevens die de Belastingdienst van hem verwerkt.

Er zijn echter situaties waarin de rechten van een betrokkene beperkt kunnen worden.

Op basis van artikel 23 van de AVG en artikel 4.1 van de Uitvoeringwet AVG kan het inzagerecht in sommige gevallen buiten toepassing gelaten worden. Dit kan onder andere in geval van een financieel belang, met inbegrip van fiscale aangelegenheden en sociale zekerheid of in verband met een taak op het gebied van toezicht, inspectie of regelgeving, voor zover zulks noodzakelijk en evenredig is ter waarborging daarvan, en er rekening gehouden wordt met de aard van de verwerkingen, en de risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkene. Een betrokkene heeft het recht om van die beperking op de hoogte te worden gesteld, tenzij dit afbreuk kan doen aan het doel van de beperking.

Bij verzoeken om inzage in FSV maakt de Belastingdienst gebruik van de mogelijkheid van de AVG en de UAVG om het inzagerecht buiten toepassing te laten. In verband met onderzoek naar (mogelijke) fraude kan de Belastingdienst om toezichtvertrouwelijke redenen personen niet informeren over registratie in FSV. Personen kunnen hun gedrag immers aanpassen als zij weten dat zij registreert staan in verband met (mogelijke) fraude. Ook informatie waaruit blijkt dat een persoon niet geregistreerd staat, kan invloed hebben. Eventueel frauduleus gedrag staat niet geregistreerd, omdat het klaarblijkelijk niet is opgemerkt. Ook dat is relevante informatie. Daardoor dreigt het onderzoek naar (mogelijke) fraude onmogelijk te worden of ernstig in het gedrang te komen.

Zoals eerder is aangegeven, bestaat er op dit moment ook een back-up van FSV. Het bewaren van persoonsgegevens in een back-up is ook een verwerking van persoonsgegevens. Daarvoor geldt dus ook het inzagerecht, tenzij er sprake is van een weigeringsgrond. Bovenstaande argumentatie om geen inzage te geven, geldt ook voor de gegevens de back-up.

De afweging om het inzagerecht buiten toepassing te laten, moet per individueel geval worden bekeken. Een categorische beperking van de rechten van betrokkene kan, wanneer dit noodzakelijk en evenredig is in een democratische samenleving, alleen in sectorspecifieke wetgeving worden opgenomen [zie MvT UAVG].

[PM: voor uitvoering: Je kunt niet het recht ontzegging om een verzoek in te dienen. Daarop moet individueel beslist worden; Daarbij kan wel gebruik gemaakt worden van standaard tekstblokken]

Waarom inzageverzoeken niet afgewezen kunnen worden met een beroep op de geheimhoudingsverplichting

De bepalingen over de (fiscale) geheimhoudingsplicht zijn bedoeld om een betrokkene te beschermen, omdat hij privégegevens en zakelijke gegevens aan de Belastingdienst moet verstrekken. Een betrokkene moet erop kunnen vertrouwen dat de gegevens die hij aan de Belastingdienst ter beschikking stelt, vertrouwelijk worden behandeld en niet aan derden worden verstrekt. In dit licht is past het niet om de geheimhouding in te roepen tegen betrokkene om zijn inzagerecht buiten toepassing te laten.

4.6.2 FSV corrigeren of gegevens laten verwijderen [PM]

4.6.3. Recht van bezwaar

Op grond van de AVG heeft een betrokkene in beginsel het recht om bezwaar te maken tegen de verwerking van zijn persoonsgegevens vanwege redenen die verband houden met zijn specifieke situatie. Een betrokkene wil dan dat zijn gegevens om persoonlijke redenen niet gebruikt worden. Wanneer een persoon een bezwaar in de zin van de AVG indient, dan zal de Belastingdienst dat bezwaar behandelen overeenkomstig de vereisten van de AVG. De Belastingdienst zal daarbij een afweging maken tussen de aangevoerde specifieke situatie van betrokkene en het

gerechtvaardigde belang van de Belastingdienst om in het kader van toezicht signalen van (mogelijke) fraude te registreren en de mogelijkheid om in het belang van het onderzoek informatie te beperken. Het is niet onaannemelijk dat de Belastingdienst in de praktijk het belang om fraude te voorkomen of bestrijden zwaarder zal laten wegen.

[conclusie: doordat de Belastingdienst gebruik maakt van de mogelijkheden uit de AVG en de UAVG om de rechten van een betrokkene te beperken om toezichtvertrouwelijke redenen, zullen verzoeken op grond van de AVG in de praktijk niet succesvol zijn.]

Dit wil niet zeggen dat daarmee voor een betrokkene de mogelijkheden zijn uitgeput. Voor natuurlijke personen (betrokkene) en rechtspersonen bestaat de mogelijkheid om bezwaar in de zin van de Awb te maken tegen het gebruik van het gegeven uit de FSV.

De registratie van een signaal van (mogelijke) fraude in FSV is een feitelijke handeling. Een feitelijke handeling is niet gericht op rechtgevolg en is daarom geen besluit in de zin van de Awb.

Wanneer de Belastingdienst het geregistreerde signaal gebruikt bij het nemen van een besluit, bijvoorbeeld bij het opleggen van een aanslag, een aanpassing van een toeslag of het opleggen van een boete, is er sprake van een concreet rechtgevolg voor de (rechts)persoon dat mede gebaseerd is op een gegeven dat afkomstig is uit FSV. Op grond van de Awb is het in dat geval mogelijk bezwaar te maken tegen het besluit.

In het kader van de behandeling van het bezwaarschrift heeft een betrokkene recht om een kopie te ontvangen van op de zaak betrekking hebbende stukken. Dat zijn de onderliggende documenten of informatie waarop de aanslag of de toeslag gebaseerd is. Als de Belastingdienst informatie heeft gebruikt die geregistreerd staat in FSV, dan moet dat uit die stukken blijken.

Een bezwaarschrift moet worden ingediend binnen zes weken na het opleggen van de aanslag, de boete of het vaststellen van een aangepaste toeslag. In het kader van de bezwaarprocedure kan ook worden beargumenteed dat registratie in FSV onrechtmatig was.

Na genoemde zes weken staan de besluiten onherroepelijk vast en is geen bezwaar meer mogelijk. Het is dan ook niet meer mogelijk om via deze route de registratie in FSV ter discussie te stellen.

4.6.4 Compensatie

PM Ingang voor verzoek schadevergoeding: artikel 82 AVG, artikel 8:88 Awb of artikel 6:160 BW. Getoetst wordt aan regels BW voor schadevergoeding; zie arresten RvS van afgelopen week.

5. Wat gaan we doen?

5.1 Hoe FSV laten voldoen aan de AVG

Door het uitzetten van de FSV applicatie heeft de Belastingdienst momenteel geen systeem waar mogelijke signalen van fraude in worden geregistreerd. Deze signalen blijven op dit moment staan in de inkomende mailboxen. Daarmee zijn ze nu niet toegankelijk voor gebruik binnen de Belastingdienst. Zoals wij hierboven hebben aangegeven is een applicatie als FSV van belang voor een goede fraudebestrijding door de Belastingdienst. De GEB is uitgevoerd op de applicatie en niet op de verwerkingen in het kader van de verschillende toezichtprocessen waarbij FSV één van de te gebruiken applicaties is. Om FSV weer te kunnen gebruiken moeten GEB's worden uitgevoerd op de verwerkingen in het kader van toezicht, waarbij FSV gebruikt wordt als applicatie. Als uit deze GEB's risico's komen, worden daarvoor maatregelen voorgesteld om de risico's te beperken. Voor dit geheel wordt de ☐ pm advies gevraagd. Afhankelijk van advies ☐ worden de maatregelen getroffen en kan de verwerking weer worden opgestart, worden er andere maatregelen voorgesteld of wordt in overleg met de ☐ de AP gevraagd om te adviseren over hoge (rest)risico's.

PM planning: directeuren zijn opgeroepen met de GEB's te starten

PM Hoe FSV een goede applicatie maken, dus wat moeten we daar nog aan doen? Planning.

5.2 zijn de andere verwerkingen en applicaties wel conform de AVG
Zijn er andere vergelijkbare systemen; doorlichten (brede verhaal)

5.2.1 Quickscan en 6 maandentraject om alles te bekijken

5.2.2 Onafhankelijke derde laten kijken; link met brief 'Inbreng SO eindbrief AP over DF&A'

5.3 Versterking positie ☐

PM BOA – u ontvangt een separate notitie

5.4 Trajecten verbetering fraudeaanpak

Vanwege de relatie tussen FSV en de fraudeaanpak willen wij hier ook ingaan op een aantal trajecten waar we momenteel mee bezig zijn om de fraudeaanpak binnen de Belastingdienst, onder andere op basis van de geleerde lessen uit de toeslagencasus, te verbeteren.

5.4.1 Opvolging fraudesignalen

De behandeling van signalen van fraude binnen de Belastingdienst wordt, zoals is toegezegd in de brief van 15 november jl.⁵, tegen het licht gehouden. Het gaat dan om de vraag of, bij signalen van mogelijke fraude, gepaste middelen worden ingezet. Het betreft de waarborgen in de organisatie die:

- ervoor zorgen dat we de gepaste middelen inzetten en daarmee voorkomen dat we burgers en bedrijven ten onrechte met te zware middelen benaderen;
- ervoor zorgen dat we keuzes kunnen onderbouwen en zo nodig terug kunnen grijpen op eerdere vastleggingen;
- ervoor zorgen dat de waarborgen worden nageleefd en hier op wordt toegezien.

Daarbij zal ook worden gezien of en zo ja welke verbeteringen hier bij nodig zijn. Als dit voor de Belastingdienst in kaart is gebracht zal ook met andere (overheids-)partijen die werken met signalen van mogelijke fraude worden gesproken om te vernemen wat de reactie op de aanpak van de Belastingdienst is en of er nog suggesties voor verbeteringen zijn.

In de afgelopen tijd is bij de Belastingdienst in kaart gebracht welke waarborgen er zijn. Momenteel worden deze intern besproken en worden aanbevelingen opgesteld. De conclusies en aanbevelingen verwachten wij in september van dit jaar met uw Kamer te kunnen delen.

5.4.2 Fraudemeldpunten

De Belastingdienst heeft verschillende fraudemeldpunten waar onder andere tips en kliks gemeld kunnen worden. Voorbeelden hiervan zijn het centraal meldpunt faillissementsfraude, het meldpunt accijnsfraude en de FIOD infodesk. De meldingen van deze meldpunten werden onder andere in FSV geregistreerd. Bij de verschillende fraudemeldpunten wordt momenteel in kaart gebracht welke signalen hier binnenkomen, hoe de registratie is en gezien of hier verbeteringen nodig zijn. Uw Kamer heeft ook in de schriftelijke vragen naar dit traject en een notitie aan onze ambtsvoorganger gevraagd die wij met deze brief u ook doen toekomen.

5.4.3 Specifieke trajecten binnen directies

PM, zijn er nog specifieke fraude trajecten binnen directies die genoemd moeten worden?

6. Extern toezicht BD

Ons streven is om uw Kamer tijdig, transparant en zo volledig als mogelijke te informeren. Tegelijkertijd kan ik niet uitsluiten dat er in de toekomst nog zaken naar boven zullen komen. PM vaker niet gebeurd. Daarom...

PM BOA – u ontvangt een separate notitie

7. Afsluiting/conclusie

PM afsluitende tekst + politiek oordeel

⁵ PM

Met opmerkingen ☐ IVenD/Business: specifieke check, hoe zit het met GEB's op deze verwerkingen?

Met opmerkingen ☐ Business: zijn hier nog trajecten die we hier willen kunnen noemen. Hier meer we kunnen noemen hoe beter, stas wil actie zien.

